

Kunnan menettely tiedusteluihin vastaamisessa

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerinvirastoon 10.1.2023 lähettämässään kantelussa arvostellut Pornaisten kunnan menettelyä. Kantelija ei kertomansa mukaan ole saanut kunnalta vastausta kulkureittiä koskeviin kysymyksiinsä ja tiedusteluihinsa, vaikka kunta on hänen aiemman kanteluasiansa (OKV/467/10/2021) selvittämisen yhteydessä antanut ymmärtää palaavansa asiaan. Pornaisten kunnanjohtaja ja tekninen johtaja olivat mainitussa asiassa 23.6.2021 antamassaan selvityksessä todenneet, että kulkuyhteyden osalta tekninen johtaja on lähettänyt tiedustelun Uudenmaan maanmittaustoimistolle, ja kun vastaus on saatu, asiasta on tarkoitus tiedottaa kantelijalle. Kantelun mukaan maanmittaustoimiston näkemyksestä ei kuitenkaan ole ilmoitettu hänelle.

SELVITYS

Pornaisten kunta on antanut asiassa selvityksen 31.5.2023.

VASTINE

Kantelija on antanut selvityksestä vastineensa.

RATKAISU

Pornaisten kunta toteaa selvityksessään, että kunnan tekninen johtaja on laittanut 24.6.2021 kyselyn kantelussa tarkoitettua kulkuyhteydestä Maanmittauslaitokselle. Maanmittauslaitokselta on saatu sähköpostitse vastaus, jonka mukaan pelto-osuudella ei kiinteistörekisterin mukaan ole voimassa olevaa tieoikeutta. Lisäksi vastauksessa on todettu, että kunta voi hakea pelto-osuudelle ulkoilureittitoimitusta, mutta se vaatii etukäteen tehdyn ulkoilureittisuunnitelman.

Maanmittauslaitoksen vastauksesta ei ole tiedotettu kantelijalle. Tähän on vaikuttanut selvityksen mukaan se, että maanmittauslaitoksen vastauksessa ei ole ollut sellaista olennaista tietoa, joka olisi antanut ratkaisun kantelijan kysymykseen tieoikeuden perustamisesta. Tekninen johtaja on ollut siinä käsityksessä, että kantelijalla on ollut myös tieto, että peltoalueella ei ole mitään voimassa olevaa tieoikeutta. Tieosuuden käyttöä kulkureittinä tulisi tarkastella jokamiehen oikeuksien näkökulmasta, ja tämän tarkastelun tekee muu viranomainen kuin kunta ja maanmittauslaitos. Myös tämä tieto on teknisen johtajan käsityksen mukaan ollut kantelijalla.

Arviointi

Hallintolain (434/2003) 6 §:ssä säädetään hallinnon oikeusperiaatteista. Pykälän mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Hallintolain 7 §:ssä säädetään viranomaisen palveluperiaatteesta ja palvelun asianmukaisuudesta. Asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Hallintolain 8 §:n mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin.

Laillisuusvalvontakäytännössä on hyvään hallintoon vakiintuneesti katsottu kuuluvan, että viranomainen viivytyksettä vastaa sille osoitettuun ja sen toimivaltaan kuuluvaan riittävästi yksilöityyn ja asialliseen tiedusteluun, johon asiakas selvästi jää odottamaan vastausta.

Pornaisten kunnan aiempaan kanteluun 23.6.2021 antaman selvityksen mukaan kunnan on ollut tarkoitus ilmoittaa Maanmittauslaitoksen vastauksesta kantelijalle, mutta kunnassa on arvioitu sen olevan tarpeetonta.

Kantelija on kuitenkin odottanut kunnan ilmoittavan Maanmittauslaitoksen näkemyksen hänelle. Hallintolain 6 §:stä juontuvan luottamuksensuojan periaatteen mukaan viranomaisen yksilöidystä lupauksesta voidaan asiakkaalle perustellusti katsoa syntyvän oikeutettu odotus siitä, että viranomainen myös toimii lupauksensa mukaisesti.

Kunta ei ole arvioni mukaan menetellyt asiassa hallintolain edellä mainittujen säännösten mukaisesti.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Saatan Pornaisten kunnan tietoon käsitykseni siitä, että kunnan olisi tullut kertoa kantelijalle Maanmittauslaitokselta saamansa vastaus selvityksessään ilmoittamansa mukaisesti.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijäneuvos

Outi Kostama